

ซีรีส์วายในฐานะเครื่องมือนำเสนอทัศนคติทางเพศกับบทบาททางสังคม ในกรณีศึกษาเรื่องต้องรักมหาสมุทร1 The Boys' Love Series (BL) as a Tool for Representing Sexual Attitudes and Social Roles : A Case Study of Love Sea The Series “1

เบญจรงค์ ธีระพลิกะ² (Benjarong Tirapalika)^{2*}

บทคัดย่อ

วิจัยฉบับนี้ศึกษาการสะท้อนภาพความเท่าเทียมทางเพศในซีรีส์วายของไทย ผ่านกรณีศึกษาเรื่องต้องรักมหาสมุทร โดยพิจารณาจากความนิยมที่เพิ่มขึ้นของซีรีส์วายในประเทศไทย ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายทางเพศและความเท่าเทียมทางเพศ วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือเพื่อวิเคราะห์การนำเสนอซีรีส์วายในสังคมไทย โดยครอบคลุมความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกัน ทั้งชายรักชาย หญิงรักหญิง มิตรภาพ และสายใยครอบครัว การวิจัยเชิงคุณภาพนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบปรากฏการณ์วิทยา โดยวิเคราะห์เนื้อหาของซีรีส์ที่ได้รับการคัดเลือกจากการนำเสนอความหลากหลายทางเพศอย่างครอบคลุม พร้อมทั้งใช้วิธีการตรวจสอบสามเด้งเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยเปรียบเทียบกับวรรณกรรมและทฤษฎีด้านการสื่อสารเรื่องเพศที่มีอยู่เดิม

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องภูมิทัศน์สื่อโซเชียลมีเดียที่ส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศผ่านการศึกษาในซีรีส์วาย ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยทักษิณ ประเภททุนพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ ทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัยทักษิณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

² อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการสื่อสารการตลาด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000, อีเมล: benjarong.t@tsu.ac.th

¹ This article submitted in partial of the research project entitled “Research of Social media landscape promoting gender equality among LGBTQ people through research on Boy's love series” received research grant from Thaksin University Research Fund (fiscal year 2025)

² Lecturer, Dr., Program of Marketing Communication, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University, Songkhla, 90000, Thailand, Email: benjarong.t@tsu.ac.th

* Corresponding author: E-mail address: benjarong.t@tsu.ac.th

Received May 20,2025 Revised: July 21,2025 Accepted: July 29,2025

ผลการศึกษาพบว่า ซีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทรนำเสนอความรักเพศเดียวกันในรูปแบบความรักของบุคคลทั่วไปและได้รับการยอมรับในสังคม โดยเน้นบทบาทของการสนับสนุนจากเพื่อนและครอบครัวในการเสริมสร้างเสถียรภาพทางอารมณ์ให้กับบุคคล LGBTQ+ นอกเหนือจากนี้ ยังเน้นความสำคัญของมิตรภาพและการยอมรับจากครอบครัวในการสร้างความเข้าใจและลดอคติทางสังคม กล่าวโดยสรุป ซีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทรทำหน้าที่ในฐานะสื่อบันเทิงและเครื่องมือในการนำเสนอทัศนคติสร้างความตระหนักรู้ ยิ่งไปกว่านั้นยังส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไปสู่ความเท่าเทียมทางเพศ งานวิจัยชี้ให้เห็นว่า ซีรีส์วายมีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของสาธารณชน รวมทั้งสนับสนุนสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ และส่งเสริมการยอมรับในความหลากหลายทางเพศในสังคมวงกว้างมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : ความเท่าเทียมทางเพศ, ซีรีส์วาย, บทบาททางสังคม

Abstract

This research explores the projection of gender equality in Thai Boys' Love (BL) series through a case study of Love Sea The Series. With the growing popularity of Y series genre in Thailand, this genre plays a key role in promoting acceptance of sexual diversity and gender equality. The objective is to examine the representation of Boys' Love series in Thai society, including a phenomenological approach, using textual analysis of the series selected for its inclusive representation of gender diversity. Triangulation methods ensured the reliability of data through comparisons with existing literature and theories on gender communication.

The study finds that Love Sea The Series presents same-sex relationships as normal and socially acceptable, highlighting the importance of support from friends and family in strengthening emotional stability for LGBTQ+ individuals. Beyond romantic love, the series highlights the significance of

friendship and family acceptance in fostering understanding and challenging societal prejudices. In conclusion, Love Sea The Series functions as both entertainment and a cultural tool that raises awareness and encourages social change toward gender equality in Thai society. The research suggests that BL series hold potential for influencing public attitudes, supporting LGBTQ+ rights, and contributing to broader social acceptance of gender diversity.

Keywords : Gender inequality, Boys' Love (BL) Series, Social roles

บทนำ

ความหลากหลายทางเพศเป็นประเด็นทางสังคมที่สำคัญและยังคงได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน ในอดีตกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศมักเผชิญกับการกดขี่จากความเชื่อทางศาสนาและบรรทัดฐานทางสังคม ที่มักมองว่าความหลากหลายทางเพศเป็นสิ่งเบี่ยงเบน การตีตราในลักษณะนี้ได้รับการตอกย้ำโดยผู้นำทางสังคมส่งผลให้เกิดการเบียดขับทางสังคมอย่างแพร่หลาย ทำให้บุคคลคนในกลุ่มนี้รู้สึกอับอายและถูกแยกออกจากสังคมกระแสหลัก อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิที่เท่าเทียมและความยุติธรรมทางสังคมได้ค่อย ๆ นำมาสู่การยอมรับและสร้างการมองเห็นความหลากหลายทางเพศในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น ปัจจุบันแนวคิดเรื่องความหลากหลายทางเพศถูกนำเสนอผ่านคำว่า LGBTQ+ ซึ่งเป็นตัวย่อที่หมายถึง กลุ่มอัตลักษณ์ทางเพศและรสนิยมทางเพศหลากหลาย คำนี้เป็นสัญลักษณ์ที่ครอบคลุมและเน้นย้ำถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันอย่างเท่าเทียมและเคารพในความแตกต่างในสังคมร่วมสมัย

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา การนำเสนอประเด็นความเท่าเทียมทางเพศผ่านภาพยนตร์และโทรทัศน์ได้พัฒนาไปควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงของบรรทัดฐานทางสังคมไทยและทัศนคติในระดับโลก นับตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1960 ที่ขบวนการสิทธิสตรีและกลุ่ม LGBTQ+ เริ่มส่งอิทธิพลต่อสื่อบันเทิง ภาพยนตร์และซีรีส์ยุคแรกมักสะท้อนความรักเพศเดียวกันว่าเป็นสิ่ง “ผิดปกติ” หรือสิ่งที่ต้องปกปิด (Dyer, 2017) แต่ในช่วงทศวรรษ 1990 และต้นปี 2000 สังคมเริ่มยอมรับอัตลักษณ์ของ LGBTQ+

ในเชิงบวกมากขึ้น และสะท้อนให้เห็นว่าคน LGBTQ+ เป็น “คนปกติ” ไม่ใช่คนประหลาดหรือเบี่ยงเบน (Tirapalika, 2017)

การศึกษาด้านการสื่อสารเรื่องความเท่าเทียมทางเพศผ่านซีรีส์วายเปิดมุมมองใหม่มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาผลกระทบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้ชมต่อความเท่าเทียมทางเพศจากการรับชมสื่อเหล่านี้ อาจรวมถึงการสำรวจประสบการณ์ส่วนตัวของผู้ชมกลุ่ม LGBTQ+ และผู้ชมกลุ่มอื่น ๆ ที่อาจได้รับอิทธิพลจากสื่อดังกล่าว นอกจากนี้ การศึกษาบทบาทของสื่อออนไลน์ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ในการขับเคลื่อนการสื่อสารเกี่ยวกับความเท่าเทียมทางเพศในซีรีส์วายก็เป็นอีกมุมที่น่าสนใจ การวิเคราะห์เนื้อหาในแพลตฟอร์มดิจิทัลอย่าง Facebook, Twitter และ YouTube ที่กล่าวถึงซีรีส์วายจะช่วยให้เข้าใจบทบาทของสื่อในกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและการยอมรับความหลากหลายทางเพศในสังคมได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากสื่อเหล่านี้มีผลต่อการสร้างอุดมคติทางเพศในสังคม การวิจัยเกี่ยวกับความเท่าเทียมทางเพศในซีรีส์วายจึงยังคงมีความสำคัญ หากซีรีส์วายสามารถสะท้อนภาพความหลากหลายทางเพศได้อย่างถูกต้องและสมจริง จะยิ่งช่วยส่งเสริมให้สังคมเกิดความเท่าเทียมทางเพศมากขึ้นทั้งในด้านวัฒนธรรม กฎหมาย และสิทธิมนุษยชน

ในอดีต สังคมไทยไม่ได้มองว่ากลุ่มชายรักชายหรือกลุ่ม LGBT เป็นคนปกติ จากงานวิจัยและสื่อมวลชนพบอคติและการเหมารวม เช่น มุมมองของครู ในงานของเพ็ญมาศ กำเหนิดโทน (2528) พบว่า ครูส่วนใหญ่มองว่านักเรียนชายที่เป็นเกย์มักมีปัญหาการปรับตัวด้านจิตใจและสังคม และเชื่อว่าพื้นฐานของครอบครัวหรือสุขภาพจิตที่ไม่ปกติ ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีการตีตราเกย์มักถูกมองว่าเป็นพาหะโรคเอดส์ เป็นต้น (P. A. Jackson, 1995; บงกชมาศ เอกเยี่ยม, 2532) หรือในมุมของการใช้ภาษาในการดูหมิ่น สื่อไทยมักใช้คำเชิงลบเรียกกลุ่ม LGBTQ+ เช่น “ตุ๊ด” “อึดถั่วดำ” หรือ “พาหะเอดส์” (วีระยุทธ ปิสาโล, 2557) รวมทั้งในมุมมองของสังคมหรือในมุมมองของปัจจัยทางสังคมและอัตลักษณ์ เช่น การศึกษาของ Samakkeekarom, R., & Boonmongkon, P. (2011) ชี้ว่า อัตลักษณ์ทางเพศของชายรักชายเป็นสิ่งที่ถูกประกอบสร้างผ่านบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่ซับซ้อน โดยรวมแล้วการศึกษาในอดีตและการนำเสนอผ่านสื่อสะท้อนให้เห็นว่าคน LGBTQ+ ในไทยเคยถูกมองว่าเป็น “ปัญหา” และไม่ใช่ส่วนหนึ่งของสังคมปกติ

ปัจจุบัน ความเท่าเทียมทางเพศในภาพยนตร์และซีรีส์ถูกนำเสนอในเนื้อหาที่หลุดพ้นจากบรรทัดฐานทางเพศแบบเดิม โดยเฉพาะในซีรีส์วายมักนำเสนอความรักระหว่างชายในแบบที่สังคมยอมรับและตัวละครไม่ได้แสดงลักษณะทางกายภาพหรือบุคลิกแบบ “ตุ๊ด” อย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น เรื่อง SOTUS และ เรื่อง 2gether: The Series ได้สะท้อนความหลากหลายทางเพศและความสัมพันธ์ของตัวละครหลักในแบบที่เท่าเทียมและเป็นกลางทางเพศ (Lundqvist, 2011) การวิเคราะห์ซีรีส์วายและภาพยนตร์ในอดีตที่สะท้อนความเท่าเทียมทางเพศมักแสดงความสัมพันธ์ที่อิงบนความเคารพและยอมรับซึ่งกันและกัน โดยไม่ยึดติดกับบทบาททางเพศแบบตายตัว เช่น เรื่อง Call Me by Your Name (2017) หรือ เรื่อง Moonlight (2016) ซึ่งสะท้อนความรักเพศเดียวกันอย่างลึกซึ้งและเปี่ยมด้วยความเข้าใจ แม้ตัวละครจะเผชิญกับอุปสรรคทางสังคม แต่ก็สะท้อนภาพของความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมไม่ถูกจำกัดด้วยเพศหรือรสนิยม นอกจากนี้ซีรีส์วายของไทยยังมีบทบาทสำคัญในการทำให้ “ความรักเพศเดียวกัน” เป็นเรื่องปกติในสังคม โดยความนิยมที่เพิ่มขึ้นมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของสาธารณะ (FEED, 2023) ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด ได้แก่ เรื่อง Bad Buddy the Series (2021) และ เรื่อง TharnType The Series (2019) ซึ่งแม้ตัวละครจะเผชิญกับแรงกดดันทางสังคม แต่ในท้ายที่สุดความรักของพวกเขาได้รับการยอมรับทั้งยังสะท้อนให้เห็นว่าความรักที่หลากหลายไม่จำเป็นต้องจบลงหลังเรียนจบ หรือความสัมพันธ์ที่ครอบครัวยอมรับ (คมสัน รัตนะสิมากุล, เกศกนก ชุ่มประดิษฐ์, จิราพร ขุนศรี, ธวัชชัย ดวงไทย, และกฤต โธณยานนท์, 2568)

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ คือการวิเคราะห์ว่า ซีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทร สะท้อนภาพความหลากหลายทางเพศและความเท่าเทียมทางเพศในสังคมไทยอย่างไร โดยมุ่งวิเคราะห์พัฒนาการของการนำเสนอ LGBTQ+ ในสื่อไทย โดยเฉพาะในซีรีส์วาย รวมทั้งการนำเสนอเหล่านี้มีผลต่อทัศนคติของสังคมต่อความหลากหลายทางเพศและรสนิยมทางเพศอย่างไร

การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยการศึกษาชิ้นนี้มีแนวคิด 3 ประการเป็นกรอบในการศึกษา กล่าวคือ แนวคิดสื่อกับการสะท้อนสังคม สองแนวคิดความเท่าเทียมทางเพศ และสามแนวคิดชีรีสวีวาย ประกอบกับการทบทวนวรรณกรรม ที่พบว่า ในช่วงทศวรรษ 2010 ชีรีสวีวายเริ่มได้รับความนิยมมากขึ้นในประเทศไทย โดยเฉพาะในกลุ่มวัยทำงานและเยาวชน ขณะเดียวกัน ชีรีสวีวายจากประเทศจีนและประเทศเกาหลีได้ก็นำเสนอเรื่องราวความรักเพศเดียวกันในรูปแบบที่เข้าถึงง่าย และไม่ยึดติดกับแนวคิดแบบดั้งเดิมที่จำกัดการแสดงออกทางเพศก็ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นในเวลาเดียวกันเช่นกัน (ธนกร วรพิทักษานนท์, 2566) ตัวอย่างของชีรีสวีวายที่สะท้อนประเด็นความเท่าเทียมทางเพศ เช่น เรื่อง A Boss and a Babe (2023) และ เรื่อง My School President (2023) ซึ่งแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ที่มีความสุข โดยไม่ต้องยึดตามกรอบบทบาททางเพศแบบที่สังคมกำหนด (Fongkaew et al., 2017)

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีการพูดถึงประเด็นความเท่าเทียมทางเพศในวรรณกรรมไทยเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในแนวเรื่องที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ เช่น ชีรีสวีวายซึ่งนำเสนอความรักเพศเดียวกัน โดยมีลักษณะของเรื่องที่ไม่จำกัดรูปแบบของความรักหรือความสัมพันธ์ตามเพศ ซึ่งเป็นแนวทางการสื่อสารความเท่าเทียมทางเพศที่พบได้บ่อยในวรรณกรรมไทย (อนัญญา วาริสอาด, 2565) เช่น เรื่อง Love Only Us (Moo, 2018) ที่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับความหลากหลายทางเพศในสังคมที่ยังมีความเชื่อว่าความรักเพศเดียวกันเป็นสิ่งผิดธรรมชาติ ในระดับนานาชาติชีรีสวีวายมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวแทนของความหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และญี่ปุ่น ซึ่งยังมีอิทธิพลจากบทบาททางเพศดั้งเดิมและกฎหมายที่ยังไม่เปิดกว้าง (Baudinette, 2023)

อย่างไรก็ตาม ชีรีสวีหลายนี้มีอิทธิพลในการกระตุ้นการพูดคุยและความคิดเกี่ยวกับความเท่าเทียมทางเพศ (Li, 2009) ตัวอย่างเช่น SOTUS the Series (2017) ที่แสดงความสัมพันธ์ของผู้ชายในลักษณะที่ให้อิทธิพลกัน ไม่ใช่ความรักที่เต็มไปด้วยความลับหรือความผิดปกติ มิงงานเขียนหลายชิ้นได้ตั้งคำถามกับบทบาททางเพศที่ตายตัวและความสำคัญที่สังคมให้กับความสัมพันธ์ชาย-หญิง เช่นในเรื่อง Orlando (Woolf, 1928) ที่แสดงให้เห็นว่าอัตลักษณ์ทางเพศมีความยืดหยุ่นและไม่ถูกจำกัดด้วย

กรอบสังคม และ Giovanni's Room (Baldwin, 2016) ที่สะท้อนการต่อสู้เพื่อความยุติธรรมและการยอมรับของอัตลักษณ์เพศที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐาน

Jamieson (2018) ชี้ให้เห็นว่า ซีรีส์ช่วยให้ผู้ชมในสังคมที่ยังไม่ยอมรับความรักเพศเดียวกันเข้าใจและยอมรับความหลากหลายทางเพศได้ดีขึ้น ขณะที่งานวิจัยของ Liu & Zeng (2020) ชี้ว่า ซีรีส์ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้ชมต่อนิยามทางเพศ และช่วยให้เข้าใจความหลากหลายมากขึ้น ในวรรณกรรมร่วมสมัย ความรักเพศเดียวกันมักถูกเล่าในบริบทของความเสมอภาคด้านอัตลักษณ์ เช่น เรื่อง Red, White & Royal Blue (McQuiston, 2019) ที่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับ และเส้นทางสู่การยอมรับของตัวละคร ซึ่งท้าทายบรรทัดฐานทางเพศและข้อจำกัดทางสังคม ฉะนั้น ซีรีส์อาจมีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงกรอบบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม โดยเฉพาะในบริบทที่ความรักเพศเดียวกันยังถูกตีตรา (Baudinette, 2023) จากการศึกษาพบว่า ซีรีส์อาจมีผลต่อทัศนคติของสังคม และส่งเสริมการยอมรับอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ทางเพศที่หลากหลาย (Liu & Zeng, 2020) เช่นใน SOTUS the Series (2017) ที่สะท้อนความสัมพันธ์ที่ให้เกียรติกัน ต่างจากสื่อยุคก่อนที่มักมองบุคคล LGBTQ+ ในลักษณะที่ถูกกีดกันหรือความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันต้องเป็นความลับ

ในบริบทของไทย พบว่า ความหลากหลายทางเพศถูกนำเสนอและถูกสร้างขึ้นในสื่อบันเทิง โดยเฉพาะในซีรีส์และภาพยนตร์ ตัวอย่างเช่น นุชฌามรณ์ สมญาติ (2561) วิเคราะห์การนำเสนอความรักของชายรักชายในซีรีส์วาย โดยพิจารณาบริบทของบทละคร การแสดงของตัวละคร และองค์ประกอบทางภาพและอารมณ์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ซีรีส์วายถ่ายทอดความรักอย่างหลากหลายและในเชิงบวกของกลุ่มที่มีอัตลักษณ์ทางเพศแตกต่าง โดยเนื้อเรื่องย้าว่าผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศก็เป็น “มนุษย์” คนหนึ่งที่แสวงหาความรัก การยอมรับทางสังคม และมิตรภาพที่มีความหมายเช่นเดียวกับบุคคลอื่นซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างความเข้าใจและการยอมรับในความหลากหลายทางเพศในสังคม

จากการทบทวนวรรณกรรม จะเห็นได้ว่าซีรีส์วายมีบทบาทเหมือนกระจกที่สะท้อนมุมมองที่เปลี่ยนแปลงไปเกี่ยวกับความหลากหลายและความเท่าเทียมทางเพศ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ความนิยมของซีรีส์วายในช่วงทศวรรษ 2010

โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนและวัยทำงาน สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติสังคมต่อการเป็นตัวแทนของ LGBTQ+ ได้อย่างชัดเจน

ชีรีส์วายมีบทบาทสำคัญในการจุดประกายการถกเถียงในด้านวรรณกรรมและสื่อ เกี่ยวกับความหลากหลายและความเท่าเทียมทางเพศ งานวิจัยก่อนหน้านี้ เช่น นุชนาภรณ์ สมญาติ (2561) ย้ำให้เห็นว่าชีรีส์วายถ่ายทอดความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันในแง่บวก ซึ่งตอกย้ำแนวคิดที่ว่าความรักและความผูกพันทางอารมณ์ไม่ควรถูกจำกัดด้วยกรอบของเพศ

วรรณกรรมยังคงมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมความคิดเกี่ยวกับเพศ ตัวอย่างเช่น Orlando และ Giovanni's Room (Woolf, 1928) ที่สำรวจอัตลักษณ์เพศแบบยืดหยุ่นและการดิ้นรนเพื่อการยอมรับ รวมถึงนิยายร่วมสมัยอย่าง Red, White & Royal Blue ที่แสดงให้เห็นถึงความรักเพศเดียวกันในลักษณะที่ท้าทายข้อจำกัดทางสังคม จากงานของ นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ (2557) พบว่า ชีรีส์วายมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวแทนทางเพศ ความหลากหลายทางเพศ และความเท่าเทียมทางเพศใน 3 ด้านหลัก ดังนี้ 1) การเป็นตัวแทนของเพศ (Gender Representation) ชีรีส์วายช่วยขยายขอบเขตของการนำเสนอความรักและความสัมพันธ์ให้หลุดพ้นจากกรอบชาย-หญิงแบบดั้งเดิม โดยเน้นที่ความสัมพันธ์ชาย-ชายเป็นหลัก ซึ่งช่วยให้สังคมเข้าใจความหลากหลายทางเพศได้มากขึ้น 2) ความหลากหลายของ LGBTQ+ แม้ชีรีส์วายส่วนใหญ่จะนำเสนอความรักระหว่างชาย-ชาย แต่บางเรื่องก็เริ่มมีตัวละครที่มีอัตลักษณ์ทางเพศหลากหลาย เช่น คนข้ามเพศ หรือผู้ที่ไม่อยู่ในกรอบเพศชายหรือหญิงอย่างชัดเจน ซึ่งส่งเสริมให้เกิดการยอมรับและเข้าใจกลุ่ม LGBTQ+ มากขึ้น 3) ความเท่าเทียมทางเพศ แม้ชีรีส์วายจะมีส่วนช่วยให้ความสัมพันธ์ของ LGBTQ+ เป็นเรื่องปกติในสื่อกระแสหลัก แต่ก็ยังมีข้อจำกัด เนื่องจากบางเรื่องยังอยู่ภายใต้อิทธิพลของโครงสร้างชายเป็นใหญ่ หรือถูกผลิตขึ้นเพื่อตอบสนองกลุ่มผู้บริโภคเฉพาะ ทำให้ภาพแทนของความสัมพันธ์ยังคงมีอคติอยู่บางส่วน

โดยสรุป ชีรีส์วายเป็นสื่อที่ทรงอิทธิพลในการกำหนดภาพแทนของความหลากหลายทางเพศ แม้จะยังมีข้อจำกัดจากบริบททางสังคมเดิมอยู่บ้าง แต่ก็ถือเป็นพื้นที่สำคัญในการผลักดันการสนทนาเรื่องความเท่าเทียมทางเพศในสังคมร่วมสมัย ชีรีส์วายไม่เพียงแต่สะท้อนความเปลี่ยนแปลงของสังคม แต่ยังมียบทบาทในการผลักดันการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นอย่างแท้จริง

วิธีการศึกษา

ภายใต้หลักการสำคัญที่ว่า “ความจริงในสังคมเกิดจากความรู้สึกและความคิดของผู้คนในสังคม” งานวิจัยเชิงคุณภาพนี้จึงใช้แนวทางการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคม (Phenomenology) เพื่อให้เข้าใจภาพรวมของสถานการณ์ในปัจจุบัน อันเนื่องมาจากความซับซ้อนและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ภาพสะท้อนจากสื่ออาจมองเห็นได้ยาก แต่ด้วยวิธีการวิเคราะห์ดังกล่าว จะช่วยให้สามารถสังเกตร่องรอยของการเปลี่ยนแปลงซึ่งสัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการก่อร่าง สืบทอด หรือหลายกรอบเดิมจากอดีต

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยเลือกใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis) โดยเน้นไปที่ซีรีส์เรื่องตอรั๊กมหาสมุทร ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากซีรีส์ทั้งหมด 30 เรื่องที่ได้รับการวิเคราะห์เบื้องต้น เพราะเป็นเพียงเรื่องเดียวที่มีการนำเสนอปฏิสัมพันธ์ระหว่างอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย ได้แก่ ชายรักชาย หญิงรักหญิง ความสัมพันธ์แบบครอบครัว และมิตรภาพที่แน่นแฟ้น โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก (Inclusion Criteria) ให้เป็นซีรีส์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ และมีการกล่าวถึง “ความเท่าเทียมทางเพศ” ทั้งในกลุ่มชายรักชายและหญิงรักหญิงอย่างชัดเจน จึงตัดสินใจเลือกตอรั๊กมหาสมุทรเป็นกรณีศึกษา

ขั้นตอนหลักของระเบียบวิธีวิจัยมีดังนี้ 1) การคัดเลือกซีรีส์เพื่อศึกษา ผู้วิจัยเลือกซีรีส์ที่สะท้อนความหลากหลายทางเพศ และกล่าวถึงความเท่าเทียมทางเพศ โดยพิจารณาจากเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์เพศเดียวกัน และนำเสนอประเด็นที่ท้าทายบรรทัดฐานทางเพศแบบดั้งเดิม 2) การวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis) ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาในซีรีส์ เช่น พัฒนาการของตัวละคร บทสนทนา การแสดงออกทางอารมณ์ และโครงสร้างเรื่องราว เพื่อดูว่าซีรีส์สะท้อนทัศนคติของสังคมต่อความหลากหลายและความเท่าเทียมทางเพศอย่างไร 3) การตีความเนื้อหา ภายหลังการวิเคราะห์ ผู้วิจัยตีความเนื้อหาเพื่อทำความเข้าใจว่าซีรีส์สะท้อนประเด็นต่าง ๆ เช่น การท้าทายกรอบเพศแบบดั้งเดิม การแสดงความรักที่ไม่ถูกจำกัดด้วยเพศ และการส่งเสริมการยอมรับในความหลากหลายทางเพศอย่างไร โดยเปรียบเทียบกับบริบททางสังคมในอดีตและปัจจุบัน และ 4) การสังเคราะห์ผลการศึกษานำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสังเคราะห์เพื่อสรุปว่า ซีรีส์วายุสะท้อนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของสังคมต่อความหลากหลายทางเพศอย่างไร และมีบทบาท

อย่างไรในการส่งเสริมการยอมรับและความเข้าใจในระดับสังคมทั้งในไทยและในระดับโลก วัตถุประสงค์ของระเบียบวิธีนี้ คือเพื่อวิเคราะห์ว่า ซีรีส์วายมีบทบาทอย่างไรในการสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติของสังคม และการยอมรับความหลากหลายทางเพศ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและมุมมองต่อความเท่าเทียมทางเพศ

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์เนื้อหาจากซีรีส์ต้องรักมหาสมุทร โดยใช้การตรวจสอบเชิงสามเส้า (Triangulation Approach) เพื่อประเมินความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย ตามแนวทางของ Jackson, K. M. และ Trochim (2002)

จริยธรรมในการวิจัย การศึกษานี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยทักษิณ ชื่อโครงการวิจัยภูมิทัศน์ของสื่อสังคมออนไลน์ในการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศในกลุ่ม LGBTQ+ ผ่านการศึกษาซีรีส์ต้องรักมหาสมุทร โครงการ: 203/2567

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษา

ภาพที่ 1 ภาพปกซีรีส์ต้องรักมหาสมุทร
ที่มา : ผู้จัดการออนไลน์ (2567)

เรื่องราวของความรักและสายสัมพันธ์ระหว่าง “มหาสมุทร” หนุ่มได้ จอมทะเล้น กับ “ต้องรัก” นักเขียนหนุ่มรูปหล่อ ถูกถ่ายทอดผ่านซีรีส์โทรทัศน์ เรื่องต้องรักมหาสมุทร (ผู้จัดการออนไลน์, 2567) โดยซีรีส์เรื่องนี้สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างชายรักชาย ซึ่งเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจในปัจจุบันเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ และลดอคติต่อกลุ่ม LGBTQ+ การนำเสนอความสัมพันธ์ของชายรักชายในซีรีส์เรื่องนี้มีส่วนช่วยในการสร้างความเข้าใจและการยอมรับความหลากหลายทางเพศในสังคมไทย อย่างไรก็ตาม การนำเสนอเรื่องเพศผ่านสื่อยังคงเป็นเรื่องท้าทาย เนื่องจากต้องเน้นการให้ความรู้ที่ถูกต้อง แทนที่จะตอกย้ำอคติหรือภาพจำที่ไม่เป็นจริง (ธนายุทธ สุภากรอรรถยา, 2566) นอกจากนี้ ซีรีส์ยังสะท้อนความรักในรูปแบบของความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยเฉพาะระหว่างพี่น้อง ซึ่งแสดงออกถึงความรักและความผูกพันในหลากหลายมิติ ความสำคัญของความรักและการสนับสนุนภายในครอบครัวถูกถ่ายทอดให้ผู้ชมเห็นอย่างชัดเจนผ่านปฏิสัมพันธ์ของตัวละคร

โดยสรุป ซีรีส์โทรทัศน์ต้องรักมหาสมุทรทำหน้าที่ทั้งในฐานะสื่อบันเทิงและสื่อกลางในการส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศและความรักในครอบครัว ซึ่งเป็นสองประเด็นสำคัญในวัฒนธรรมร่วมสมัยปัจจุบัน

1. ความสัมพันธ์แบบชายรักชาย (BL)

ภาพที่ 2 แสดงความสัมพันธ์แบบชายรักชายของต้องรักและมหาสมุทร
ที่มา : บันทึกจากซีรีส์ต้องรักมหาสมุทร

การนำเสนอความสัมพันธ์ของเพศเดียวกันในซีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทร สะท้อนถึงการยอมรับที่เพิ่มขึ้นในสังคมไทย และเป็นการท้าทายแนวคิดที่ว่า ความสัมพันธ์เช่นนี้จำเป็นต้องถูกปกปิด รายงานระบุว่าละครหรือซีรีส์ที่นำเสนอความรักของเพศเดียวกันมีแนวโน้มได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและ

มีพัฒนาการอย่างเห็นได้ชัดในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา (FEED, 2023) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายในซีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทรไม่ได้ถูกจำกัดอยู่แค่ในกรอบของ “รักต้องห้าม” หรือ “ความรักที่เป็นความลับ” เท่านั้น แต่ยังเน้นย้ำถึงความเคารพซึ่งกันและกัน ความรัก และการต่อสู้เพื่อการยอมรับจากสังคมอีกด้วย นอกเหนือจากการเน้นเรื่องความโรแมนติกหรือเพศสัมพันธ์ การนำเสนอความรักของตัวละครชายในซีรีส์ยังสะท้อนถึงสายสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

2. ความสัมพันธ์แบบหญิงรักหญิง (GL)

ภาพที่ 3 แสดงความสัมพันธ์แบบหญิงรักหญิง
ที่มา : บันทึกจากซีรีส์ต้องรักมหาสมุทร

แม้จะไม่ใช่ประเด็นหลักของเรื่อง แต่ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงรักหญิงก็ได้รับการนำเสนอในซีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทรในฐานะส่วนหนึ่งของการเปิดรับความหลากหลายทางเพศในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของสังคมที่ยังคงมีทัศนคติแบบตายตัวต่อความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกัน ความสัมพันธ์ของหญิงรักหญิงในซีรีส์เรื่องนี้ถูกนำเสนอในลักษณะที่แสดงถึงการยอมรับ และการเปิดพื้นที่ให้กับความหลากหลายทางเพศมากยิ่งขึ้น ซึ่งช่วยส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศโดยเปิดโอกาสให้ผู้คนสามารถแสดงตัวตนที่แท้จริงของตนเองได้อย่างอิสระ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน (Friendship)

ภาพที่ 4 แสดงความสัมพันธ์แบบเพื่อน
ที่มา : บันทึกจากซีรีส์ต้องรักมหาสมุทร

ซีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทรนำเสนอความรักที่เกิดขึ้นทั้งในรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนสนิท ความรักระหว่างชายรักชาย และหญิงรักหญิง โดยมี “มิตรภาพ” เป็นพื้นฐานของความรัก หนึ่งในประเด็นหลักของเรื่องคือแนวคิดที่ว่าความรักมิได้ตั้งอยู่เพียงบนแรงดึงดูดทางกายภาพเท่านั้น หากแต่สามารถงอกงามมาจากมิตรภาพอันยาวนานและแน่นแฟ้น ตัวละครเอกในเรื่องล้วนมีสายสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับเพื่อนสนิทในอดีต ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพลังของมิตรภาพที่เป็นรากฐานของความรัก ความสัมพันธ์ในลักษณะนี้มักนำไปสู่ความรักที่ลึกซึ้งและยั่งยืน เนื่องจากเปี่ยมด้วยความเข้าใจและความผูกพันทางจิตใจ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (Family Member)

ภาพที่ 5 แสดงความสัมพันธ์แบบคนในครอบครัว
ที่มา : บันทึกจากซีรีส์ต้องรักมหาสมุทร

ความสำคัญของครอบครัวในซีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทร หนึ่งในประเด็นสำคัญที่สะท้อนในซีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทรคือบทบาทของ “ครอบครัว” ในฐานะรากฐานที่ช่วยส่งเสริมและส่งเสริมความชอบธรรมให้กับความสัมพันธ์ของบุคคล

ที่มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQ+) ซีรีส์เรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า เมื่อสมาชิกในครอบครัวมอบการสนับสนุน ความเข้าใจ และการยอมรับให้แก่บุคคล LGBTQ+ สิ่งเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยสร้างเสถียรภาพทางอารมณ์แก่ตัวละครเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อความมั่นใจและความมั่นคงในความสัมพันธ์ของพวกเขาอีกด้วย

ในบริบทของซีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทรการสนับสนุนจากครอบครัวช่วยสร้างพื้นที่ทางอารมณ์ที่ปลอดภัย ทำให้บุคคล LGBTQ+ สามารถแสดงตัวตนได้อย่างเสรีโดยไม่ต้องหวาดกลัวการถูกปฏิเสธ ความสัมพันธ์ในครอบครัวที่เป็นบวกยังช่วยต่อยอดความชอบธรรมของความรักระหว่างเพศเดียวกัน ทั้งในเชิงสังคมและในระดับปัจเจก

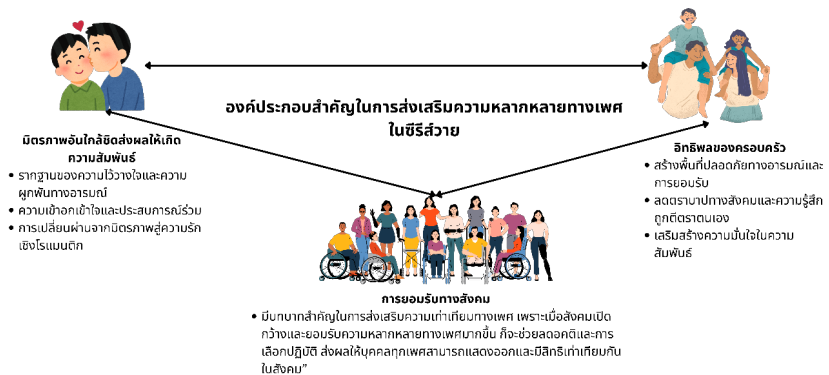
เมื่อครอบครัวยอมรับความรักในรูปแบบที่หลากหลาย ก็เท่ากับเป็นการเสริมพลังทางจิตใจให้คู่รัก LGBTQ+ โดยการยืนยันในสิทธิของพวกเขาที่จะมีความสุข ซึ่งช่วยลดแรงกดดันทางสังคมและบรรเทาความรู้สึกผิดรตนเอง การยอมรับจากครอบครัวจึงกลายเป็นแหล่งพลังสำคัญที่ช่วยให้คู่รัก LGBTQ+ สามารถเผชิญกับความท้าทายจากภายนอก เช่น การเลือกปฏิบัติในสังคมได้อย่างเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

จากประเด็นเหล่านี้ ซีรีส์จึงเสนอว่า ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการสร้างอนาคตที่ยั่งยืนและมั่นคงให้กับความสัมพันธ์ในรูปแบบที่หลากหลาย ซีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทรช่วยส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในวงกว้างโดยการทำให้การสนับสนุนจากพ่อแม่ พี่น้อง และญาติกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดา และนำเสนอว่าความรักไม่ว่าจะเกิดขึ้นระหว่างเพศใดก็ตาม สามารถเติบโตงอกงามได้ภายใต้รากฐานของ “การยอมรับจากครอบครัว”

จากการศึกษาพบว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ในซีรีส์วายเป็นเรื่องนี้ชี้ให้เห็นว่าความหลากหลายทางเพศมักมี “มิตรภาพ” เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ช่วยเกื้อหนุนความเข้าใจซึ่งกันและกันและความสัมพันธ์เชิงรัก นอกจากนี้ “อิทธิพลของครอบครัว” ยังมีบทบาทอย่างยิ่งต่อการดำรงอยู่ของความสัมพันธ์ที่หลากหลายทางเพศ โดยสิ่งแวดล้อมรอบตัวของตัวละครหรือที่เรียกว่าการยอมรับทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนสนิทหรือครอบครัว ล้วนส่งผลโดยตรงต่อเสถียรภาพและพัฒนาการของ

ความสัมพันธ์ในเรื่องอย่างมีนัยสำคัญ เนื้อหาตัวละคร LGBTQ+ และความสัมพันธ์กับเพื่อน ครอบครัว ในละครซีรีส์วัยเยาว์เรื่องต้องรักมหาสมุทรแสดงให้เห็นบทบาทในการนำเสนอความเท่าเทียมทางเพศ ตลอดจนจากการศึกษาทัศนคติผู้ชมจำนวนหนึ่งพบว่า ตัวละคร LGBTQ+ และความสัมพันธ์ต่าง ๆ ทั้งในเรื่องและในสังคมเป็นไปในทิศทางบวก แต่ถึงกระนั้นก็มีอีกส่วนที่มีความต่างไป

ดังนั้น สามารถสรุปเป็นภาพสรุปองค์ประกอบของซีรีส์ BL โดยแสดงให้เห็นว่าความหลากหลายทางเพศขึ้นอยู่กับมิตรภาพที่ใกล้ชิดและอิทธิพลของครอบครัวอย่างไร โดยภาพอินโฟกราฟิกนี้จะแสดงจุดสำคัญและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านี้ในการพัฒนาความสัมพันธ์

ภาพที่ 9 องค์ประกอบสำคัญในการส่งเสริมความหลากหลายทางเพศในซีรีส์วาย
ที่มา : พัฒนาและสรุปโดยผู้วิจัย

2. อภิปรายผล

การนำเสนอความรักระหว่างชายในซีรีส์วายมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายทางเพศในสังคม โดยสามารถกล่าวได้ว่าความนิยมที่เพิ่มขึ้นของซีรีส์วายได้ผลักดันให้ประเด็นเรื่องความหลากหลายทางเพศได้รับการยอมรับและรับรู้ในวงกว้างมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ปรากฏการณ์นี้ก็สร้างความขัดแย้งบางประการ กลุ่มหนึ่งเห็นว่าการนำเสนอความหลากหลายทางเพศในซีรีส์วายอาจถูกมองว่าเป็นการบังคับให้สังคมรับรู้ในทางที่เกินควร นอกจากนี้ยังมีความกังวลจากบางฝ่ายว่าการรับชม

ชีรีส์วายอาจส่งผลให้ผู้ชมกลุ่มเยาวชนเลียนแบบพฤติกรรมที่ปรากฏในเรื่อง แต่ถึงกระนั้นไม่อาจปฏิเสธได้ว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวได้ช่วยสร้างความตระหนักรู้ในสังคม และส่งเสริมความเข้าใจในระดับหนึ่งว่า ความรักระหว่างบุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางเพศหลากหลายมิได้แตกต่างจากความรักที่แสดงออกระหว่างชายและหญิง ในกรอบสังคมแบบดั้งเดิมผ่านการนำเสนอความสัมพันธ์ที่หลากหลายและมุมมองทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับ LGBTQ+ เช่น การที่ตัวละครมีอิสระในการแสดงออกถึงเพศวิถีของตนโดยไม่ถูกจำกัดด้วยกรอบเพศแบบดั้งเดิม ชีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทรจึงเป็นทั้งสื่อบันเทิงที่สร้างความสุขให้ผู้ชม และเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมแนวคิดความเท่าเทียมทางเพศ (ธนกร วรพิทักษ์นันท์, 2566) ชีรีส์ยังสะท้อนถึงการต่อสู้เพื่อการยอมรับจากครอบครัวและสังคม ซึ่งมีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจและลดอคติต่อเพศวิถีในสังคมไทย สื่อบันเทิงประเภทนี้ถือเป็นก้าวสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการยอมรับความหลากหลายทางเพศ แม้ว่าจะเป็นเพียงก้าวหนึ่งในการบรรลุความเท่าเทียมทางเพศก็ตาม โดยผู้วิจัยขอเสนอประเด็นจากการศึกษาและอภิปรายผล 3 ประเด็น ดังนี้

1. บทบาทของชีรีส์วายในกรอบความเท่าเทียมทางเพศ

ความหมายของชีรีส์วายและความเชื่อมโยงกับความหลากหลายทางเพศ ชีรีส์วายเป็นสื่อบันเทิงยอดนิยมในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียที่นำเสนอเรื่องราวความรักระหว่างตัวละครชาย แม้ว่าชีรีส์วายจะมีจุดเริ่มต้นจากการตลาดที่มุ่งเน้นกลุ่มผู้หญิงเป็นหลัก แต่ในปัจจุบัน ชีรีส์วายมีบทบาทสำคัญในการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศและส่งเสริมการยอมรับกลุ่ม LGBTQ+ ในสังคม (นพพนธ์ ดังวิเศษ, 2557) รวมทั้ง ในชีรีส์วายไทย แนวคิดความเท่าเทียมทางเพศได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยบทบาท “รุก” และ “รับ” (ธนกร วรพิทักษ์นันท์, 2566) ซึ่งเดิมถูกกำหนดตามกรอบเพศชาย-หญิงแบบปกติ (Heteronormative) แต่ในชีรีส์ได้ถูกนำเสนออย่างยืดหยุ่นมากขึ้น ความสัมพันธ์ถูกแสดงออกในรูปแบบคู่รักที่เท่าเทียมกัน โดยไม่มีบทบาทที่ตายตัว และเปิดโอกาสให้ตัวละครสามารถแสดงออกถึงเพศวิถีตามที่ตนต้องการ นอกจากนี้ ยังมีการนำเสนอความรักที่ไม่ได้ยึดติดกับบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม ยิ่งไปกว่านั้น ในสื่อกระแสหลักและการยอมรับทางสังคม ด้วยการออกอากาศทางโทรทัศน์และแพลตฟอร์มสตรีมมิง

เช่น Netflix และ iQIYI ซีรีส์ BL ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในประเทศไทย และกลายเป็นส่วนหนึ่งของสื่อกระแสหลัก ซึ่งส่งผลให้จำนวนผู้ชมเพิ่มขึ้นและสร้างความตระหนักรู้ในประเด็นความเท่าเทียมทางเพศในสังคมมากขึ้น (FEED, 2023)

2. อุปสรรคของซีรีส์วายในการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ

ความรักระหว่างชาย-ชายได้รับการยอมรับมากขึ้นผ่านซีรีส์วายแต่หลายเรื่องยังคงผลิตขึ้นเพื่อความบันเทิงมากกว่าการนำเสนอความจริงของชุมชน LGBTQ+ ส่งผลให้เกิดการสร้างภาพลักษณ์ที่ไม่สมจริง เช่น การโรแมนติคความสัมพันธ์ที่มีอำนาจไม่เท่าเทียม หรือการมองความรักชาย-ชายเป็นเพียง “จินตนาการ” และละเลยการนำเสนอตัวละครที่หลากหลาย เช่น บุคคลที่ไม่ระบุเพศ (Non-binary), ข้ามเพศ หรือความรักหญิง-หญิง (Lesbian) อีกทั้งการใช้ตัวละครหญิงในบทบาทตัวร้ายหรือตัวประกอบ ปรากฏการณ์นี้สะท้อนถึงการที่สื่อยังไม่พัฒนาความเท่าเทียมทางเพศในวงกว้าง กล่าวคือ ประเด็นความเท่าเทียมทางเพศมีความจำเป็นที่จะต้องสื่อสารในทุก ๆ ความหลากหลายทางเพศ มากกว่าแค่การเจาะจงเพียงเพศใดเพศหนึ่งหรือรสนิยมทางเพศแบบใดแบบหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากซีรีส์วายหลายเรื่องยังคงใช้ตัวละครหญิงในบทบาทตัวประกอบ เช่น ตัวร้ายที่ขัดขวางความรักของพระเอก ซึ่งสะท้อนภาพลักษณ์ที่ไม่ส่งเสริมความเท่าเทียมอย่างแท้จริง (Liu & Zeng, 2020)

3. แนวโน้มในอนาคตของซีรีส์วายและบทบาทในการสร้างความตระหนักรู้เรื่องความหลากหลายทางเพศ

ในอนาคต ซีรีส์วายอาจเพิ่มตัวละคร LGBTQ+ ที่หลากหลายขึ้น เช่น ตัวละคร Non-binary หรือตัวละครหญิงรักหญิง (Girls' Love หรือ GL) รวมถึงลดการใช้ภาพลักษณ์แบบเหมารวมที่มีปัญหา โดยเน้นความสัมพันธ์ที่สมจริงมากขึ้นแทน เรื่องราวรักโรแมนติคที่เกินจริง รวมทั้งซีรีส์วายสามารถเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศ เช่น การสนับสนุนกฎหมายสมรสเท่าเทียม และเพิ่มการยอมรับสิทธิเกี่ยวกับ LGBTQ+ ในสังคม นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประเด็น LGBTQ+ และในอนาคตจะมีการขยายฐานผู้ชมไปยังต่างประเทศช่วยส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายทางเพศในระดับโลก โดยเฉพาะในประเทศไทย

มีการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล LGBTQ+ ซีรีส์วายไทยจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความตระหนักรู้เรื่องความเท่าเทียมทางเพศ (Liu, & Zeng, 2020)

แม้จะยังมีอุปสรรคในการนำเสนอความหลากหลายของชุมชน LGBTQ+ อย่างครบถ้วน ซีรีส์วายไทยยังคงมีความสำคัญในการขับเคลื่อนความตระหนักรู้เรื่องความเท่าเทียมทางเพศ และในอนาคตคาดว่าจะมีบทบาทมากขึ้นในการส่งเสริมสิทธิ LGBTQ+ และให้ความรู้แก่สาธารณชน รวมถึงช่วยเปลี่ยนแปลงสังคมให้เปิดกว้างและยอมรับความหลากหลายทางเพศมากขึ้น (ธนายุทธ สุภากรอรรถยา, 2566)

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ซีรีส์เรื่องต้องรักมหาสมุทรมีความคล้ายคลึงกับซีรีส์วายที่มีการศึกษาเรื่องอื่น ๆ เช่น การศึกษาของคมสัน รัตนะสิมากุล, เกศกนก ชุ่มประดิษฐ์, จิราพร ขุนศรี, ธวัชชัย ดวงไทย และกฤต โตธนายานนท์ (2568) หรือ ธนายุทธ สุภากรอรรถยา (2566) เป็นต้น ที่ต้องการนำเสนอประเด็นความหลากหลายทางเพศ แต่พบจุดต่างประการหนึ่งคือ การเริ่มนำเสนอประเด็นกลุ่มหญิงรักหญิงที่เดิมซีรีส์วายมักไม่นำเสนอยิ่งไปกว่านั้นอาจเพราะบริบทสังคมเปลี่ยนแปลงทำให้ซีรีส์ยายนำเสนอหลากหลายมากขึ้น จุดนี้อาจเพราะผู้ชมอาจมีทัศนคติต่อความเป็น LGBTQ+ และบทบาทสื่อซีรีส์ที่ต่างไป

ความหลากหลายของ LGBTQ+ แม้ซีรีส์วายจะเน้นความสัมพันธ์ชาย-ชายเป็นหลัก แต่บางเรื่องเริ่มรวมตัวละครที่มีอัตลักษณ์ทางเพศหลากหลาย เช่น Non-binary หรือ Transgender ซึ่งช่วยส่งเสริมการยอมรับและความเข้าใจต่อกลุ่ม LGBTQ+ อย่างไรก็ตาม ซีรีส์วายส่วนใหญ่ยังมุ่งตอบสนองตลาดเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้หญิง มากกว่าการสะท้อนประสบการณ์จริงของชุมชน LGBTQ+ งานวิจัยอาจวิเคราะห์ว่า จริง ๆ แล้วเป็นพื้นที่สะท้อนอัตลักษณ์หรือเพียงแฟนตาซีเชิงการค้า ความเท่าเทียมทางเพศ (Gender Equality) แม้ซีรีส์วายจะช่วยนำเสนอความสัมพันธ์ LGBTQ+ ในสื่อกระแสหลัก แต่ยังได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างชายเป็นใหญ่ เช่น การนำเสนอแบบ Seme-uke กล่าวคือ การมีการนำเสนอแบบ

คู่ตรงข้ามคือมีฝ่ายรุกและมีฝ่ายรับเท่านั้นที่สะท้อนลำดับอำนาจทางเพศ นอกจากนี้ซีรีส์หลายเรื่องยังถูกออกแบบเพื่อตอบสนองความต้องการผู้บริโภคมากกว่าการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะ

1) การศึกษาผลกระทบของซีรีส์วายต่อทัศนคติของผู้ชมต่อภาพตัวแทน LGBTQ+ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ชมที่ไม่ใช่ LGBTQ+ อาจเกิดภาพจำที่ไม่เป็นธรรมต่อกลุ่ม LGBTQ+ ได้ในอนาคต

2) การศึกษาบทบาทของอุตสาหกรรมสื่อในการกำหนดการนำเสนอความหลากหลายทางเพศในซีรีส์วายเพื่อขับเคลื่อนของเนื้อเรื่องในเชิงธุรกิจกล่าวคือ มีการศึกษาประเด็นนี้อย่างละเอียดจะช่วยขับเคลื่อนอุตสาหกรรมซีรีส์วายและการนำเสนอประเด็นความเท่าเทียมทางเพศไปพร้อมกันได้ในอนาคต

บรรณานุกรม

- คมสัน รัตนะสิมากุล, เกศกนก ชุ่มประดิษฐ์, จิราพร ขุนศรี, ธวัชชัย ดวงไทย และกฤต โตธนายานนท์. (2568). การประกอบสร้างภาพความจริงความรักของชายรักชายที่ปรากฏในซีรีส์วายไทย, **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**. 33(1), 38 – 54.
- ธนากร วรพิทักษานนท์. (2566). การต้อรองและการสยบยอมต่อความไม่เท่าเทียมทางเพศในด้านชีวิตคู่ของกลุ่มคู่รักเพศเดียวกัน, **วารสารสังคมวิจัยและพัฒนา**. 5(3), 1 – 27.
- ธนายุทธ สุภากรอรรถยา. (2566). **ทัศนคติด้านความหลากหลายและความเท่าเทียมทางเพศของผู้ผลิตและผู้รับชมสื่อซีรีส์วาย เรื่อง คินน์พอร์ช เดอะ ซีรีส์ (KinnPorsche The Series) (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นฤพนธ์ ด่วงวิเศษ. (2557). **ประมวลแนวคิดเรื่องวัฒนธรรมบริโภคในมิติเพศวิถี**. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. สืบค้นเมื่อ 18 พฤษภาคม 2568 , จาก [http://sac-research.sac.or.th/research_pdf_pdf.php?file_id=969&ob_id=83%20\[in%20Thai\]](http://sac-research.sac.or.th/research_pdf_pdf.php?file_id=969&ob_id=83%20[in%20Thai]).
- นุชฉนภรณ์ สมญาติ. (2561). **ชีรีส์วาย (Y): ลักษณะเฉพาะและการนำเสนอความรักของชายรักชาย**. ใน การนำเสนอโครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานระดับชาติของนักศึกษาต้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1/2561, 67-83. วันที่ 15 กันยายน 2561 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- บงกชมาศ เอกเฉียม. (2532). **เกย์ : กระบวนการพัฒนาและอํารงเอกลักษณ์รักร่วมเพศ** (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2567). **ชวนมาทำความรู้จักกับ “ต้องรัก” นักเขียนหนุ่มหล่อ และ “มหาสมุทร” หนุ่มชาวเลมาดกวนในชีรีส์ “ต้องรักมหาสมุทร” (Love Sea The Series)**. สืบค้นเมื่อ 18 พฤษภาคม 2568 จาก <https://mgronline.com/entertainment/detail /9670000073621>.
- เพ็ญมาส กำเหนิดโทน. (2528). **การยอมรับของครูต่อนักเรียนเกย์: กรณีศึกษาข้าราชการครูโรงเรียน มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร 6 โรงเรียน** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วีระยุทธ ปีสาลี. (2557). **กรุงเทพฯ ยามราตรี**. กรุงเทพฯ : มติชน.
- อนัญญา วาริสอาด. (2565). **อัตลักษณ์ชายรักชายกับวาทกรรมโรแมนติกในเรื่องสั้นแนววายของไทย: กรณีศึกษาจากรวมเรื่องสั้นชุด “MR. WORLD WIDE # สามีนานาชาติ”**, *วารสารมังรายสาร*. 10(2), 51-66.
- Baldwin, J. (2016). **Giovanni's Room: Introduction by Colm Tóibín**. London : Everyman's Library.

- Baudinette, T. (2023). **Boys love media in Thailand: Celebrity, fans, and transnational Asian queer popular culture.** (Hardcover). London : Bloomsbury Publishing.
- Dyer, H. (2017). **Queer futurity and childhood innocence: Beyond the injury of development,** Global Studies of Childhood. 7(3), 290-302.
- FEED. (2023). **อนาคตซีรี่ย์วายและอุตสาหกรรมวายไทย ผ่านมุมมอง รศ.ดร.นัทธนัย ประสานนาม.** สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2568, จาก <https://www.feedforfuture.co/feed-people/41125/>.
- Fongkaew, K., Khruataeng, A., Unsathit, S., Khamphiirathasana, M., Jongwisan, N., Arlunaek, O., & Byrne, J. (2017). "Gay Guys are Shit-Lovers" and "Lesbians are Obsessed With Fingers": The (Mis) Representation of LGBTIQ People in Thai News Media, **Journal of Homosexuality.** 66(2), 260–273.
- Jackson, K. M., & Trochim, W. M. (2002). **Concept mapping as an alternative approach for the analysis of open-ended survey responses,** Organizational Research Methods. 5(4), 307-336.
- Jackson, P. A. (1995). **Dear uncle go: Male homosexuality in Thailand.** Bangkok : Bua Luang Books.
- Jamieson, K. (2018). The role of media in shaping attitudes towards LGBT issues, **Journal of Social Media and Society.** 10(3), 45-67.
- Li, Y. (2009). **Japanese boy-love manga and the global fandom: A case study of Chinese female readers.** (Doctoral dissertation). Indiana : Indiana University-Purdue University Indianapolis.
- Liu, J., & Zeng, W. (2020). The global impact of Boys' Love media in changing perceptions of sexual orientation, **Asian Journal of Media Studies.** 15(2), 112-125.

- Lundqvist, Å. (2011). **Family policy paradoxes Gender equality and labour market regulation in Sweden, 1930-2010**. Bristol : Policy Press.
- McQuiston, C. (2019). **Red, White & Royal Blue. United States : St. Martin's Griffin**.
- Moo, D. J. (2018). **The letter to the Romans** (Second Edition). Grand Rapids : Wm. B. Eerdmans Publishing.
- Samakkeekarom, R., & Boonmongkon, P. (2011). **Cyberspace, power structures, and gay sexual health: the sexuality of Thai men who have sex with men (MSM) in the Camfrog on-line web cam chat rooms**, Queer Bangkok: 21st century markets, media and rights. 1, 121-140.
- Tirapalika, B. (2017). MSM: The relationship of the Twitter community, **The Journal of Social Communication Innovation**. 5(2), 69–80.
- Woolf, V. (1928). **Orlando**. United Kingdom : Harcourt, Brace & Company.